

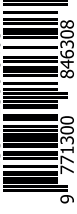
diyanet

Çocuk

Mayıs 2023 Sayı: 514

dergisi

ISSN 1300-8463

9 771300 846308

Fiyatı: 25 ₺

**DİJİTAL DÜNYADAN UZAKLAŞ
OYUNA KATIL**

NOT DEFTERİ
VE ÇIKARTMA
HEDİYELİDİR.

Online Abonelik için

Telefon Numarası

(0312) 295 71 96 - (0312) 295 71 97

Faks Numarası

(0312) 285 18 54

E-Posta Adresi

dosim@diyanet.gov.tr

Web Sitesi Adresi

dergiabone.diyanet.gov.tr

Abonelik Ücretleri

Yurt İçi Yıllık
300 TL

Yurt Dışı Yıllık

Avrupa Birliği Ülkeleri için 48 EURO

İsviçre için 69 İsviçre Frangı

Avusturya için 69 EURO

ABD ve Kanada için 102 ABD Doları

Avustralya için 162 Avustralya Doları

Online abonelik dışında abone kaydı için

Abonelik ücretini Döner Sermaye Daire Başkanlığının T.C. Ziraat Bankası Ankara Mustafa Kemal Mahallesi Şubesi, TR61 0001 0024 8605 9943 0850 57 no'lu IBAN'ına yatırınız.

a) Posta yoluyla abone olmak isterseniz

Banka dekontu ile birlikte adınızı soyadınızı, telefon numaranızı, adres bilgilerinizi bildiren mektubunuzu "Diyanet İşleri Başkanlığı Döner Sermaye Daire Başkanlığı, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara" adresine gönderin.

b) Mail adresi üzerinden abone olmak isterseniz

Banka dekontu ile birlikte adınızı soyadınızı, telefon numaranızı, adres bilgilerinizi e-postaya ekleyerek dosim@diyanet.gov.tr adresine gönderin.

✉ cocukdersisi@diyanet.gov.tr

🌐 dergi.diyanet.gov.tr

🐦 [DiyanetCocuk](https://twitter.com/DiyanetCocuk)

📷 [diyanetcocukdersisi](https://www.instagram.com/diyanetcocukdersisi)

f [diyanetcocukdersisi](https://www.facebook.com/diyanetcocukdersisi)

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Cafer Tayyar Doymaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Esmâ Güner

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Fatma Kaya

Sümeyye Oğul

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar

Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08

Faks: (0312) 295 61 92

Millî Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci madde ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince) Başkanlığımız yayınlarının öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel sorumluluğu yazar ve çizicilerine aittir.

Kapak Çizim

Özlem Güneş

Yayın Türü

Aylık, Yaygın Süreli Yayın

Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 18.04.2023

Basım Yeri: İstanbul

ISSN: 1300-8463

Tasarım

Merkez Repro Basım Yayın Ltd. Şti.

Zübeyde Hanım Mah. Devrez Sok. No: 1

Altındağ/Ankara Tel: (0312) 384 78 98

Baskı

İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim

Caddesi İhlas Plaza No: 11 A/41 Yenibosna

Bahçelievler/İstanbul Tel: (0212) 454 30 00

Merhaba

İlkbaharın son ayı, Mayıs geldi. Havalarda ısınmaya, ağaçlar yeşermeye, renk renk çiçekler açmaya başladı. Yaz mevsimine artık çok az bir zaman kaldı.

Mayıs sayımızda oyunlar konusunu ele aldık. Dijital dünyanın dışında yer alan ipe, topla, taşla, kâğıtla oynanan oyunlar. Geleneksel olarak da tabir edebileceğimiz yakan top, saklambaç, istop, mendil kapmaca, bom gibi daha sıralayabileceğimiz bir sürü güzel ve eğlenceli oyunlar. Bu oyunların büyüklerle de oynanabilme gibi güzel bir avantajı da var. Ailenizle birlikte evde, parkta, bahçede bu oyunları oynamayı deneyebilirsiniz.

19 Mayıs 1919 tarihinde Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı başlattı. Biz de bu önemli günü 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutluyoruz. Yine tarihimizde en önemli zaferler arasında yer alan, çağ açıp çağ kapatan İstanbul'un Fethini de 29 Mayıs'ta kutlayacağız. Bu vesileyle vatan uğruna canlarını veren bütün şehitlerimizi rahmetle anıyoruz.

Sizleri derginizle baş başa bırakıyor, hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

Dr. Lamia Levent Abul

İçindekiler

Mercek 4

Bir Sorum Var 6

Haydi Gidelim 14

Not Defterim 12

Resmimin Hikâyesi 18

Bilim Postası 20

Mercek	4
Bir Sorum Var	6
Takvimim.....	8
Alabalık ile Kalabalık.....	10
Not Defterim.....	12
Haydi Gidelim.....	14

Harika Yaratılış.....	16
Resmimin Hikâyesi	18
Bilim Postası.....	20
Zahid'in Mutluluk Defteri	22
Hayvanlar Âlemi.....	24
Çevremiz.....	26

Hayvanlar Âlemi 24

Çevremiz 26

Yazı Tahtam 28

Bu Söz Bize Ne Söyler? 32

Deneyelim 38

Neşeli Karikatürler 44

Yazı Tahtam.....	28
İcat Diyarına Yolculuk	30
Bu Söz Bize Ne Söyler?	32
Arkadaş Arasında	34
Allame Nine	36
Deneyelim.....	38

Bulmaca Treni	40
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler.....	46
Bulmaca Çözümleri.....	48

Oyunlar Bizim İçin Var

Oyun oynamayı sever misiniz? Benimki de soru mu şimdi. Kim sevmez ki oyun oynamayı. Saklambaç, körebe, yerden yüksek, seksek... Arkadaşlarım ile bir araya gelince ne güzeldir bizim oyunlarımız. Oynarken vakit nasıl geçer anlamayız. Hiç acıkmaz, susamayız. Sabahtan akşama kadar oynasak da bıkmayız.

Kendi Yaptığınız Oyuncakla Oynadınız mı?

Bez bebeğiniz oldu mu hiç? Ya da tahtadan arabanız? Belki de sallanan atınız vardır. Benim bez bebeğim vardı. Üstüne battaniye örmüştük annemle. Pamuktan yastık da yapmıştık. Çok severdim onu. Uyurken yanımda yatardı bazen. Kardeşimin de tahta arabası vardı. Evin içinde akşama kadar arabasının peşinde gezerdi. Oynarken çok eğlenirdik. Annem ve babam elleriyle bu oyuncakları hazırlamışlardı bize.

Dijital Oyunlar

Artık dijital oyunlar var. Ama onlar evde veya dışarıda oynadığınız oyunların tadını vermez. Dijital oyunlarda gerçek oyun ve oyuncular yok. Hepsi sanal. Sanal oyunda duygularınızı gerçek oyunlardaki gibi yansıtamazsınız. Hem dijital oyunları fazla oynamak zararlıdır. Dikkat dağınıklığına sebep olur. Oyun esnasında hareketsiz kaldığı için beden sağlığı olumsuz etkilenir. Ekranda uzun süre vakit geçirmek göz sağlığı açısından da iyi değildir. Bağımlılık yapması açısından dijital oyunlar zararlıdır. İnsanı kendine öyle bağlar ki başka bir şey yapamaz hâle getirir.

Büyüklerinize Sorun

Evde ve dışarıda oynanacak birçok oyun var. Mesela ben ninemle oynarım. El el epenek elden düşen kepenek... Sayışmaca biter, oyun biter. Sonra beştaş oynarız. Ninem beştaş konusunda uzman. Bazen de ailece isim, şehir, eşya bulmaca oynarız. Bu kadar çok oyun sadece çocukları mı mutlu eder? Büyükler de mutlu olur. Keyiflerine bakılırsa sanki çocukluktan hiç çıkmamış gibidirler... Bence dijital oyunlar yokken neler oynadıklarını büyüklerinize sorun. Öğrendiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşın. Geleneksel oyunlarımız çooook yaşasın. Gelecek nesillere aktarılсын.

Oyundan keyif alalım. Eğlenelim, öğrenelim, gelişelim. Oyunlar bizim için var...

GÖRMEDEN DE BİLİRSİN

ÖMER: Selim, Allah aşkına yavaşla!
Ayaklarına motor mu taktın?

SELİM: Hah hah hah... Koşuya geldik,
yürüyecek değilim ya!

ÖMER: İşte bak, koşuya geldik, yarışa
değil. Az dur şurada...

SELİM: Tamam tamam, duralım.
Oturalım da sana bir şey diyeceğim.

ÖMER: Asıl ben diyeceğim, kendime
geleğim de bir.

SELİM: Tamam, bekliyorum.

ÖMER: Pat diye söylüyorum.
Allah'ı görmenin bir yolu olmalı.
Görsek fena mı olur?

SELİM: Allah'ı ben de merak
ediyorum. Ama Allah'ı bilmek için
görmek gerekmez illa.

ÖMER: Nasıl yani, görmeden
nasıl bileceğiz?

SELİM: Babam anlatmıştı. Allah'ı görmek için etrafımıza dikkatlice bakarsak Allah hakkında çok şey öğrenebiliriz.

ÖMER: O zaman deneyelim, ne dersin?

SELİM: Allah derim! Haydi başlayalım. Yere bak Ömer! Ne kadar yakın. Gökyüzüne bak, ne kadar uzak.

ÖMER: Yerin altı var, göğün yukarısı var. Yerle gök arası ne kadar da uzak! Buna rağmen gökten yağmur geliyor ve topraktan ağaç çıkıyor, sebze çıkıyor, çiçekler büyüyor...

SELİM: Ağaçtan meyveler gönderiyor Allah. Bizim için onları yaratıyor.

ÖMER: Evet, Allah ne güzel meyveler yaratmış!

SELİM: Allah'ın yarattığı her şey güzeldir. Daha bizim bilmediğimiz ne çok şey var, kim bilir!

ÖMER: Ben en çok güneşe seviniyorum. Soba gibi ısıtıyor.

SELİM: Asıl ben yıldızlara bayılıyorum, bir de aya, bir de okyanuslara, bir de anneme, bir de...

ÖMER: Saymakla bitmez. Her işi yerli yerince ve en güzel şekilde yapan, yaratan bir Rabbimiz var.

MAYIS AYINDA NELER OLMUŞ?

6 Mayıs 1927

Sirkeci'deki postane binasından Türkiye'de ilk kez radyo yayını yapıldı.

19 Mayıs 1919

Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı

Atatürk'ün Samsun'a çıktığı bu tarihi, Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutluyoruz.

29 Mayıs 1453

İstanbul'un Fethi

İstanbul, Sultan II. Mehmet tarafından fethedildi ve kendisine Fatih unvanı verildi.

10-16

Mayıs Engelliler Haftası

Engellilik doğuştan olabildiği gibi sonradan farklı bir sebeple de olabilir. Engellilerin hayatlarını kolaylaştırmak için bazı şeyler yapılmalıdır. Mesela engelsiz park sayıları çoğaltılabilir: Engelsiz salıncıklar, kaydıraklar, tahterevallili hatta döner platformlar. Böylece bedensel engeli olanlar da oyunculardan faydalanır. Engelsiz bir dünya dileğiyle...

1-7 Mayıs

Karayolu Güvenliği ve Trafik Haftası

Trafik kurallarına mutlaka uyalım.

18-24

Mayıs Müzeler Haftası

Tarih, sanat, resim, jeoloji, müzik, coğrafya gibi birçok alanda çeşitli müzeler var. Hatta bazı şehirlerde oyuncak müzeleri de bulunuyor.

TARIM VE HAYVANCILIK

Turfanda patates yani mevsimin başında ilk yetişen patates hasadı bu ay içerisinde tamamlanır.

Susam ekimi yapılır.

Açık tarla sebzeçiliğinde hasada başlanır.

Havaların ısınmasıyla birlikte, küçükbaş hayvanların daha sağlıklı gelişebilmeleri için koyun kırkma dönemi başlar. Koyunların kırkılan bu yünlerinden çeşitli alanlarda faydalanılmaktadır. Koyunlardan çıkarılan kirliliği örtüsüne yapağı denmektedir. Yün ise yapağının yıkanıp temizlenmiş hâline denir.

NE OYNAYALIM?

Rengârenk yün ipler ile atkı örmeye ne dersiniz? İhtiyacınız; yumuşacık bir yumak ip, iki adet şiş ve örgü örmeyi bilen, yumak yumak elleri olan bir büyükanne.

Peki artan iplerden ip baskısı yapmaya ne dersiniz? Sulu boyanız da vardır muhakkak. İpleri istediğiniz renkte boyayıp kâğıdın üzerine rastgele yerleştirebilirsiniz. Bir ucundan tutup aşağı doğru kaydırduğınızda gördüğünüz tabloya bayılacağınızdan eminim. İsterseniz kâğıdı ikiye katlayıp çift taraflı baskı da yapabilirsiniz. Haydi, şimdi hayal gücünüzün kuvvetini bizlere gösterin...

CAN SIKINTISI

Ala ile Kala kâğıttaki notu okurlar.

Çocuk, resimde tüm ailesini cep telefonu ile meşgul şekilde çizmiştir.

Evet. Hem bakalım bizi görünce de telefonlarına bakmaya devam edebilecekler mi?

Az sonra...

Çocuk, Ala ile Kala'nın kendine su fışkırttığını görünce sevinir. Ailesi ise şaşırarak cep telefonu ve tableten uzaklaşır.

FATİH'İN FETHİ

“Kostantiniye (İstanbul) muhakkak fetholunacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel komutan; onu fetheden ordu ne güzel ordudur.” buyuruyor Sevgili Peygamberimiz.

Kim böyle bir övgüyü kazanmak istemez ki? Osmanlı padişahlarından Sultan II. Mehmet de İstanbul'u fethedip bu övgüyü kazanmak istiyordu.

Bunun için planlar yapıyor, stratejiler geliştiriyor, hocalarına danışıyordu. Peki, İstanbul'u almak neden bu kadar zordu? İstanbul'un metrelerce yükseklikte ve uzunlukta surları ve yüzlerce kale burcu vardı.

Bunları o günün teknolojisi ile geçmek ve şehre sahip olmak neredeyse imkânsızdı. Ancak II. Mehmet de çok kararlıydı. **“Ya ben İstanbul'u alacağım, ya İstanbul beni...”** diyordu.

İstanbul'un fethi için vakit kaybetmeden hazırlıklara başladı. Sultan, hem Bizans'a dışarıdan gelecek yardımları kesmek hem de kendi askerinin kolayca giriş çıkışını sağlamak için boğaza Rumeli Hisarı'nı yaptırdı.

Bu sırada Bizanslılar da boş durmuyordu elbette. Haliç'in girişini, gemilerin geçmesini engellemek için dev bir zincirle kapattılar.

6 Nisan 1453 günü padişahlarının emriyle askerler, Bizans surlarını toprakla dövmeye başladılar. Bizanslılar yıkılan surları hızlıca onarıyorlardı. Osmanlı askerleri yerin altından şehre girme düşüncesi ile tüneller kazarak ilerlediler. Bir yandan da gemiler karadan yürütüldü.

Gemilerin karadan yürütülmesi Sultan II. Mehmet'in ince zekâsının bir ürünüdür. Olay şu şekilde gerçekleşti: Bizans, Haliç'in ağzına zincir gerdirmişti. Osmanlı gemileri Haliç'e denizden giremiyorlardı. Sultan Mehmet deniz yolunun kapalı olduğunu görünce Kasımpaşa'dan Haliç'e giden yol üzerine kalaslar döşetti. Gemiler yağlanan kalaslar üzerinde kolayca ilerledi. Ve Haliç'e indi.

Günlerden salı idi ve takvimler 29 Mayıs 1453'ü gösteriyordu. Sabah namazından sonra Osmanlı ordusu son hücumla birlikte İstanbul'u fethetmeyi başardı.

53 gün boyunca karada, denizde ve yeraltında devam eden yorucu ve zahmetli hücumlar sonucunda İstanbul fethedilmişti. II. Mehmet'in de adı, "**fetheden**" anlamında "**Fatih**" sıfatını alarak Fatih Sultan Mehmet oldu.

Fetihten sonraki ilk cuma namazı Ayasofya'da, Fatih'in hocası Akşemseddin tarafından kıldırıldı. Şehir halkının can ve mal güvenlikleri sağlandı. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'la birlikte gönülleri de fethetmişti. Peygamber övgüsü almış bu padişahı ve ordusunu rahmetle anıyoruz.

İstanbul'un fethinin 570. yılı kutlu olsun!

ÜLKEMİZİN EN GÖRKEMLİ KALESİ

ZILKALE

Bu ay sizlerle ülkemizin Doğu Karadeniz tarafına gideceğiz. Burası yeşilliğin ve yağmurun bol olduğu, yaylaları, şelaleleriyle ünlü bir bölge. Rize'nin Çamlıhemşin ilçesi...

Zilkale, işte bu bölgede yer alan yaklaşık 22 metre yüksekliğinde görkemli bir kale. Bu kale Fırtına Deresi'nin yamacında yer alıyor. Zilkale, dereden gelen su sesleri ve eşsiz yeşilliğin arasında kalan görüntüsüyle görenleri kendisine hayran bırakıyor. Kalenin dış surlar, orta surlar ve iç kaleden oluşan bir yapısı var.

Bu kale Osmanlı zamanında da güvenliği sağlama amacıyla kullanılmış. Aynı zamanda tarihî ve kùltùrel ağıdan önemli olan İpek Yolu'nun úzerinde olduğu için birđok kervanı misafir etmiş.

Zilkale, yapılan restorasyonlardan sonra yerli ve yabancı turistlerin en đok ziyaret ettiği yerlerden birisi hâline gelmiştir. Ayrıca Kùltür ve Turizm Bakanlığı tarafından Tùrkiye'de bulunan en gòrkemli kale sıralamasında da ilk sırada yer almakta. Eđer yolunuz amlıhemşin'e dűřerse bu gùzel kaleyi, ilđede yer alan diğer şelale ve yaylaları ziyaret etmeyi ihmal etmeyin.

SAFRA KESESİNİ BİLEN VAR MI?

Arkadaşlar, safra kesesi diye bir organımız varmış. Belki biliyorsunuzdur. Ben daha yeni öğrendim. Öğrenme kısmım biraz üzücü oldu. Neden mi? Hemen anlatayım.

Annem geçtiğimiz pazar, akşam yemeğinden sonra çok hastalandı. Karnı ağrıdı. Babam, beni ve kardeşimi amcamlara bırakıp annemi hemen hastaneye götürdü. Kardeşim ve ben annem için o kadar çok üzüldük ki. Anneme bir şey olacak sandık.

Geç saatlere kadar annem için dua ettim. Amcam annemin iyi olduğunu bu kadar üzülmemem gerektiğini söyledi. Buna rağmen annemle telefonla konuşana kadar içim rahat etmedi. Sesini duyup iyi olduğunu öğrendiğimde uyudum. Uyandığında annem ve babam baş ucumdaydı. Kardeşimle anneme sıkı sıkı sarıldık. Sonrasında annemi soru yağmuruna tuttum. Babam “Annenizin bir şeyi yok, sadece safra kesesinde taş varmış.” dedi.

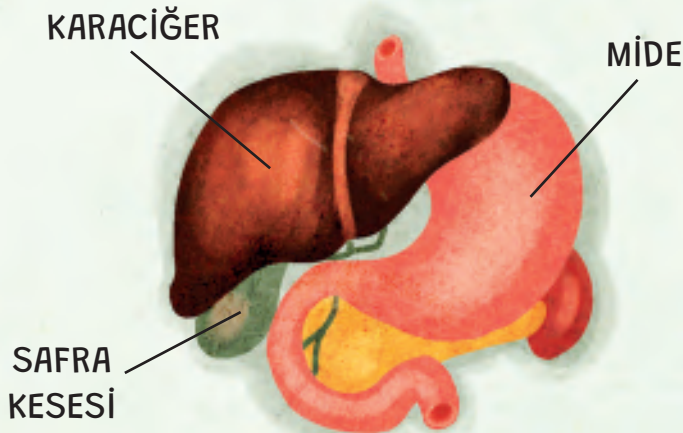
Safra kesesi ne demektir?
Taşın orada ne işi vardı?

Bu soruların cevabını merak ediyordum. Annem elini karnının sağ tarafına götürdü. “Bak, safra kesesi burada. Küçük bir organ.” dedi.

Kese gibi iç kısmı olduğu için isminde kese kelimesi var diye düşünüyorum. İnternette baktım, şekli armuda benziyor. Annemin dediği gibi de küçük.

Safra kesesinin vücudumuzda çok önemli görevleri var. Özellikle yağlı yiyeceklerin sindirilmesini kolaylaştırıyor. Bunu nasıl yapıyor? Karaciğer tarafından safra isimli bir sıvı üretiliyor. Safra kesesi bu sıvıyı depolayıp sindirim işleminin zor olduğu zamanlarda kullanıyor. Safra kesesi küçük ama vücudumuz için o kadar büyük işler yapıyor ki.

Annemin rahatsızlanmasına çok üzül müştüm. Annem şu an iyi. Bana her zamanki gibi çok güzel bilgiler öğretti. Canım annem iyi ki varsın!

Filizlenmiş Hayal

Hafta sonu dedemlerde kalacaktım. Telefon alarmı yerine beni üüüüüüü diye uyandıran horoz... Kümeste gıdaklayan tavuklar... Gece hiç susmadan öten cırcır böceği... Hafta sonum çok güzel geçecekti. Tabii ahırda möö diyerek tüm güzel tatlıların olmazsa olmaz malzemesi olan sütü üreten inekleri de unutmamak lazım. Tavuk ile inek olmasa ne yapardık bilmiyorum. Eğer onlar olmasa yumurta ve süt olmayacak ve birçok tatlı da yapılamayacaktı. İki de tatlı dünyasının olmazsa olmazı ve vazgeçilmezleri. Onun için bu iki tatlı hayvanı çok seviyorum. Şimdi asıl konuya geliyorum.

Sabah daha gözlerimi açmadan babaannemin yaptığı patates kızartması kokusu burnumun etrafında dolaşıyordu. Bu kokuya daha fazla dayanamadım, gözlerimi açtım. Güneş gözümü alacak derecede odadan içeri vuruyordu. Yataktan doğruldum ve dışarı bakmak için perdeyi araladım ve o da ne? Gözlerime inanmadım.

Daha önce hiç görmediğim kadar büyük üç tane çiçek gördüm. Hatta önce inanmadım. Gözlerimi ovuşturdum ve tekrar baktım. Ama yok, doğrudu. Çiçekler o kadar büyüktü ki bulutlara değiyordu. Aklıma, daha önce okuduğum masaldaki bir olay gelmişti. Orada da insanlar küçülüyor diğer tüm canlılar devleşiyordu.

Ama burada hayvanlar küçüktü. Belki de sadece çiçekler devleşmişti. Hemen yataktan fırlayıp dedemi ve babaannemi çağırıp size bir şey göstermek istiyorum dedim ve onlarla beraber dışarı çıktım. Pencerenin baktığı yere doğru yürümeye başladık. Sadece kırk saniye süren yolcuğumuza iki defa "Ne oldu oğlum, ne gördün?" sorusu ve "Haydi haydi gelin, göstereceğim." cevabını sığdırmayı başarmıştık. Ve nihayet yol bitti, çiçeklerin yanına geldik. Geldik amaaa şey, istenilen olmadı. Masallar diyarına gideceğini düşündüğüm yol daha yola çıkmadan bitti. Çiçekler gayet normallerdi. Normal olmayan bendim sanırım. Normal olan bir çiçeği nasıl bu kadar farklı gördüm, anlamamıştım. Ta ki dedemlere ne gördüğümü anlatana kadar. Dedem anlattıklarımı duyunca gördüklerimin camdan kaynaklandığını söyledi. Meğer dedem bu yaz pencerenin camı kırıldığı için bu camı geçici olarak takmış. Biraz tuhaf bir cam. Nasıl tarif etsem...

Hah! Hani lunaparklarda insanı uzun, zayıf, kısa ya da şişman gösteren komik aynalar vardır ya onun gibi bir camdı bu. Kafamı sağa sola, aşağı yukarı yaptığımda dışarıdaki her şey büyüyor ve küçülüyordu. Dedeme "Bu camı çok aradın mı dede?" diye sorduğumda, gayet sakin ve doğal bir şekilde:

-Yo oğlum, hiç aramadım. Şevket'in oğlu getirdi sağ olsun, deyiverdi.

Ah Şevket Amca'nın oğlu olan ağabey ah... Yani anlayacağınız ortada sadece bir yanlış anlaşılma vardı. Hayallerim boşa gitmişti. Ne dev çiçekler ne de dev canlılar vardı. Amaaa babaannemin devasa güzel patates kızartması tüm ihtişamıyla tabakta bekliyordu. Oturduk ve beraber mis gibi köy havasında kahvaltımızı yaptık. Günün sonunda da dedemin şu sözü kaldı aklımda: "Gerçek mutluluk, gerçekleştirecek hayaller ile mümkündür."

Zehra Sultan Yar

Bu hikâye, Sizden Gelenler köşesinde geçen ay yayımladığımız yukarıda gördüğünüz resimden yola çıkılarak yazılmıştır.

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ NEDİR?

"Uyku düzenine
dikkat etmelisin."

"Ellerini sık sık
yıkamalısın."

"Sağlıklı beslenmeye
özen göstermelisin."

Evet, bu cümleleri sizi seven ve önemseyen büyüklerinizden sıkça duyduğunuzu biliyorum. Peki, hiç düşündünüz mü neden sürekli bu cümleleri kuruyorlar? Hastalıklardan korunmak ve sağlıklı bir şekilde büyümek için dediğinizi de duyar gibiyim. Cevabınız doğru ama gelin konuya biraz daha yakından bakalım. Yaklaştık, yaklaştık ve bir kavram bize el sallıyor, görüyor musunuz? Ta kendisi, bağışıklık sistemi!

Bağışıklık

Doğal bağışıklık ve kazanılmış bağışıklık olmak üzere ikiye ayrılır.

Doğal Bağışıklık

Doğuştan gelen bağışıklıktır. Kulak ve burundaki kıllar, tükürük, gözyaşı, mukus, deri, midedeki asit, zararlı mikroorganizmaların vücuda girmesini engeller. Yani bizi zararlı mikroorganizmalara karşı savunurlar. Doğal bağışıklık yukarıda saydığımız savunma sistemlerinden bir şekilde geçip vücudumuza girmiş organizmaları da parçalayarak yok eder.

Kazanılmış Bağışıklık

Doğduktan sonra çeşitli yollar ile kazanılan bağışıklıktır. Vücuda hastalık yapan mikroorganizmalar girdikten sonra vücudun bu mikroplara karşı antikor üretmesine denir. Aşılar da kazanılmış bağışıklık grubundadır.

Göz ile görülemeyecek kadar küçük bazen yararlı bazen zararlı işler peşinde koşan canlılar vardır. Bunlardan bazıları; bakteriler, mayalar, küfler, alglerdir.

Zararlı işler peşinde koşan bakteriler insanları, hayvanları, bitkileri hasta eder. Örneğin grip hastalığı virüs ile vücudumuza girer. İşte tam bu noktada bağışıklık kavramı koşarak gelir. Çünkü kendisi vücudun savunma mekanizmasıdır. Kendinden olanı ve yabancı olanı tanıyan bir sistemdir.

Uyku düzenine dikkat ettiğinizde, sağlıklı beslenmeye özen gösterdiğinizde ve vücut temizliğine önem verdiğinizde bağışıklık sistemi güçlenir. Böylelikle siz de savunma mekanizmanıza yardım etmiş olursunuz. Yani büyükler, sıkça bu cümleleri kurmada çok haklılar!

Çocuk Butonu

Geçen gün okul dönüşü kendimi epey yorgun hissettim. Servisten inerken arkadaşlarıma yorgun ve sessizce el salladım. Sırtımda çanta yerine dağ taşıyordum sanki. O kadar ağır geldi yüküm. Koşturmalı geçen bir günün ardından çok şükür eve varmıştım. Birazdan asansöre bineceğimi düşünerek rahatladım. İyi ki şu asansörler var, diye geçti aklımdan. Yoksa sırtımda taşıdığım şu koca dağla o kadar merdiveni nasıl çıkacağım... Hem de bu yorgun hâlimle.

Asansörün kapısını açarken pek rahattım. Beni bir çırpıda eve uçuracaktı. Az sonra biiir, ikiii, üüüç, dööört diyene kadar evimizin kapısında olurdum. İçeri girdim.

Şimdi sıra 4 numaralı tuşa basmaya gelmişti. Çocuk oynucağıydı bu. 4 numaraya bastım. O da ne? Hiçbir hareket yok! İyi basmadım mı yoksa? Bir daha denedim. Yine bir şey olmadı. Bir daha. Asansörde en ufak kımıldama yok! Elektrik yok desem, o da değil. Işıklar gayet güzel yanıyor.

Arıza mı var acaba, diye düşünürken başımı biraz yukarı kaldırdım ve duvardaki A4 kâğıdına yazılmış şu ifadeleri okudum:

“Asansörümüze çocuk butonu takılmıştır. Gideceğiniz katın butonu ile çocuk butonuna birlikte basınız. Aksi hâlde asansör çalışmayacaktır!!!”

Cümlenin sonuna konulan üç tane ünlem başımın içinde sağa sola çarptı. Canımın sıkılmasına tek ünlem bile yeterken... Karşımda peş peşe dizilmiş üç koca ünleme ne diyecektim?

Demek çocuk butonu ha! Nerede, neden derken... Başımı yukarı kaldırmam gerekiyormuş. Asansörün tavanına çok yakın mesafede "Çocuk Butonu" yazan kâğıt parçasını ve altında küçük kırmızı butonu gördüm.

Şimdi sadece 4 numaralı butona basmam yeterli değildi demek. Ayaklarımın ucuna iyice yükselsem bile yetişemeyeceğim yerdedi çocuk butonu. Yine de deneme yaptım. Bir parmağımla 4 numaraya basarken yükseldim, yükseldim, yükseldim ama diğer elimle çocuk butonuna bir türlü erişemedim. Birkaç kez daha denedim, olmadı. Canım epeyce sıkılmıştı. Çaresiz dört katı sırtımda çantamla çıkacaktım.

Nefes nefese dört katı çıktım. Çocuk butonuna, onu asansöre yerleştirenlere, herkese kızgındım. Kapıyı açan annem neler olup bittiğinden habersizdi. O kızgın hâlimle söylenip durdum. Annem ses çıkarmadı. Çok acil büyümek istiyordum. Sakinleştiğimi görünce beni bir daha dinlemek istedi annem. Kızgınlığımın sebebini bu sefer tane tane anlattım.

Sanırım tüm bunlar asansörle oynayan çocuklar yüzünden, dedi annem. Sonra saçlarımı okşadı. Bak ne diyeceğim, dedi şefkatli sesiyle:

"Sıkma canını. Bazen istemediğimiz durumlar bizi zorlayabiliyor. Merdivenleri kullanmak, sana zor gelmesin. Arada boyunun yetişip yetişmediğini denemek için butona uzanmaya çalışırsın. Bir bakarsın, bir gün elin rahatlıkla butona erişiyor."

Annemi sakince dinledim. Sonraki günlerde kâh merdivenleri kullandım kâh butona uzanmaya çalıştım. Artık kızgın değildim. Sık sık deneme yaparken gülümsüyordum. Butona yetişmeme çok az kalmıştı.

YELPAZE GİBİ AÇILAN BİR KUYRUK

Tavus kuşu, sülüngiller ailesindedir. 1,5 metreye varan rengârenk kuyruğu ile dikkat çeker. Açıldığında bir yelpazeye benzeyen bu kuyruk, vücudunun %60'ını oluşturur.

Tavus kuşunun tüyleri, göze benzeyen benekli bir yapıya sahiptir. Kristal benzeri yapısı sayesinde ışığı canlı olarak yansıtır. Böylece göz alıcı ve parlak bir görüntüye sahip olur. Mavi, yeşil ve kongo olmak üzere 3 türü vardır. Yaşam alanı bozulmadığında 20 yıla yakın yaşar.

Tavus kuşu kurak, yarı kurak iklim bölgelerinde ve çalılıklarda yaşamını sürdürür. Her ortama uyum sağlayan dirençli bir yapısı vardır. Tohum, böcek ve meyvelerle beslenir. Yani hem otçul hem etçildir. Görünüşü oldukça güzel olan tavus kuşunun çığığa benzeyen rahatsız edici bir ötüşü vardır.

ARILAR OLMAZSA

Bana Bahtiyar ismini vermişler. Çünkü ben çok mutlu bir çiçeğim. Bir evin mutfak penceresinin önünde bir saksının içinde yaşıyorum. Sabahları güneşin yapraklarıma vurduğu sıcaklıkla uyanırım. Akşama kadar binbir telaşla evine, işine, okuluna koşuşturan insanları izlerim. Oyun oynayan çocukların cıvıltıları ve hafifçe esen rüzgârın getirdiği çiçek kardeşlerimin kokuları... Hele akşam güneş batarken her yeri saran o güzel renk beni benden alır. Hâl böyleyken ben nasıl mutlu bir çiçek olmayayım.

Tüm bunların ötesinde beni en çok mutlu eden şey evin içinde gördüğüm manzardır. Sabah kahvaltılarında anne, çocuklarının ekmeğine bal sürer. Ben, bu mutlulukta benim de payım var diye ayrı bir gurur duyuyorum.

O bal o sofralara gelene kadar ne yollardan geçiyor bir bilerseniz. Bu uzun yolculuğu benden değil de az sonra beni ziyarete gelecek sevgili bal arısından dinleyin.

Ah işte vızıltısı uzaktan duyulmaya başladı bile.

- Hoş geldin arı kardeş, nerelerdeydin?

- Hoş buldum Bahtiyar çiçeğim. Şu karşıda gördüğün koskoca çiçek tarlası var ya işte oradaki tüm çiçekleri gezdim. Hepsinin sana selamı var.

- Aleykümselam. Öyleyse kesen bal doludur.

- Biz arılar yalnızca bal yapmayız. Vücudumuza yapışan polenlerle çiçekten çiçeğe gezerek tozlaşmayı sağlarız. Eğer dünyada arı nüfusu azalırsa elma, armut, karpuz ve sayamadığım yüzlerce meyve sebze çeşidi artık bulunmaz olacak. Yalnızca bitkiler değil bu durumdan besli hayvanları da etkilenecek. Et ve süt ürünleri de bulunamayacak. Maalesef dünyada arı nüfusu hızla azalmakta. Bu azalmanın sebebi ise ekolojik dengenin bozulması, küresel ısınma ve çevre kirliliğinin çok fazlalaşması.

- Çok doğru söyledin sevgili bal arısı. Herkes üzerine düşeni yapmalı ve çevreyi korumak için elinden gelen çabayı göstermeli. Arıların soyu tükenmesin ki soframızdan meyve ve sebzeler eksik olmasın. Arılar bal yapmaya devam etsin ki sabah kahvaltılarında çocukların yüzlerinden gülücük, kalplerinden de mutluluk eksik olmasın.

ÇAKIL TAŞI VUDI

Çakıl taşları nehir, göl, deniz veya dere gibi yerlerde serinlerken Vudi, çölde yaşamak zorundaydı. Bu durumdan hiç memnun değildi. "Kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerdeyim. Beni burada kim fark eder ki? Belli ki ben işe yaramaz, kimsenin ihtiyaç duymadığı biriyim." diye kendi kendine konuşurdu.

Bir gün, Vudi'nin hayatını değiştiren bir olay oldu. Aşırı sıcaktan bunalan küçük bir çöl örümceği onun gölgesine sığındı. Bu gölge örümceği biraz olsun serinletmişti. Örümcek, hemen minik bir ağ örüp yeni yuvasına yerleşti. Uzun zamandır kimseyle konuşma fırsatı bulamayan Vudi, bu duruma çok sevinmişti.

Örümceğe “Merhaba” dedikten sonra karşılıklı konuşmaya başladılar:

- Benim adım Vudi.
- Bana da çöl gezgini diyebilirsin.
- Keşke ben de senin gibi hareket edebilseydim. Ancak o zaman bir işe yarayabilirdim belki!

Örümcek şaşkınlıkla:

- Ne! Sen, bir işe yaramadığını mı düşünüyorsun? dedi.

Vudi'nin “Evet! Görmüyor musun, ben çok farklıyım!” demesi üzerine örümcek sözlerine şu şekilde devam etti:

- Şu upuzun çölde benim gibi yüzlerce, belki de binlerce örümcek çeşidi var. Ama koca çölde senin gibi bir çakıl taşına rastlamak hiç de kolay bir şey değil. Hele bir çakıl taşının serin gölgesine yuva yapmak her böceğe nasip olmaz. O yüzden sen çok özel birisin ve galiba bunun farkında değilsin.

Vudi, hiç böyle düşünmemişti.

Üzüntüsü dağıldı. Sevinçten içi içine sığmaz oldu, çünkü artık özel biri olduğunu biliyordu. Üstelik yalnız da değildi, bir arkadaşı olmuştu.

Vudi, yeni arkadaşına bakarak gülümsedi.

Akşama doğru esen tatlı rüzgârın sesi, ona ninni gibi geldi.

MISIR'IN SU ÖLÇERİ NİLOMETRE

Mikyasü'n-Nil isimli bir aleti daha önce duydunuz mu? Diğer adı ile Nilometre. Evet, Nilometre adından da anlayacağınız gibi Mısır'daki Nil Nehri'nin adından ve metre kelimelerinden oluşuyor.

Nil Nehri, Mısır'da medeniyeti inşa eden nehirdir. Çok eski dönemlerde insanlar Nil Nehri'nin etrafındaki bereketli topraklarda tarım yapmak için buraya yerleşir. Zamanla Nil'in etrafındaki yerleşim yerleri artar ve böylece büyük bir medeniyet ortaya çıkar.

Nil Nehri'nin çevresi bereketli topraklara sahiptir ve yaşamak için çok güzeldir. Ama mevsim geçişlerinde yağışlardaki artış insanların burada yaşamasını zorlaştırır. Nehrin su seviyesindeki değişim sel ve taşkınlara neden olur. İşte bu yüzden tarihin her döneminde orada yaşayan hükümdarlar, krallar, halifeler Nil Nehri'nin taşkınlarına karşı önlem alabilmek için çağının en zeki bilim adamlarından, en parlak mühendislerinden yardımlar alır. Abbasi Halifesi Mütevekkil de Nil Nehri'nin taşkınlarını önlemesi için **Fergani** isimli bir bilgenden yardım ister. 860 yıllarında **Fergani, Nilometre (Mikyasü'n-Nil) isimli aleti tasarlar.**

Nilometre aslında bir havuzun adıdır. Nehrin en sakin hâlinin ölçülebilmesi için etrafı sütunlarla çevrili kare şeklinde bir havuz inşa edilir. Nil ile havuzun irtibatı farklı seviyelerdeki üç ayrı su yatağı ile sağlanır. Nilometre, metre ile ölçüm yapan bir sisteme sahiptir. Havuzdaki sütunların boyları özel olarak tasarlanır. Bu sütunlar ile nehrin su seviyesinin ölçümü yapılır. Nilometrenin üzerinde Nil'e bakan bir aslan heykeli vardır.

Buradaki sütunun su seviyesi 16 zirâya ulaştığında aslanın ağzından su akar. Zirâ, bir ölçü birimidir. Dirsekten orta parmak ucuna kadar olan ölçüyü ifade eder. Türkçedeki karşılığı arşındır. Yani 1 zirâ, 68-75 cm arasında bir uzunluğa denktir. 16 zirâ sulama için en uygun seviyedir. İnsanlar suyun bu seviyeye ulaştığını gördüklerinde suyu tarlalarına doğru çekerler ve taşkınlardan önce su dağıtılmış olur.

Fergani, Nilometresi ile Nil Nehri'nin su seviyesini ölçmü, taşkınlar nedeniyle insanların, tarım arazilerinin ve ekinlerin zarar görmesine engel olmaya çalışmıştır. Nilometre ilk defa Nil Nehri'nde kullanıldığı için bu şekilde isimlendirilir. İnşa edilen bu sistem genel olarak nehirlerin, denizlerin, göllerin su seviyesinin ölçülmesini sağlayan ve bugün dahi kullanılan bir sistemdir.

Sizce de bu tasarım insanların suyu doğru ve verimli kullanması için çok güzel bir örnek değil mi?

Aşağıda bir deyimın kelımelereının anlamları yer almakta. Anlamlarına bakarak kelımelere gösterilen boşluklara yazalım. Deyimin anlamını da yan taraftaki sayfada göreceksiniz.

1

Görmemizi sağlayan organımız.

___ _ _ _ L E R İ N İ N

2

Dış sözcüğünün zıddı.

___ _ _ i

3

Mutluluk anında dudakların yana, yukarı doğru hareketi ve gözlerin hafif kısılması ile birlikte sesli veya sessiz gösterilen duygu ifadesi.

___ _ _ M E K

Atalarımız ne demek istemiş?

Mutlu olduğumuzda yüzümüz güler. Çok mutlu olduğumuzda ise gözlerimiz bile güler. Gülen insanların gözlerine iyi bakın. Gözlerindeki ışıltıdan ne kadar mutlu olduklarını anlayabilirsiniz.

Büyüleyici Büyüteç

Orhan ile Türkan araştırmayı çok seven iki kardeşti. Çocuklar okul ihtiyaçlarıyla birlikte bir de büyüteç almak istiyorlardı. Her hafta sonu evlerine, hastanede laborant olarak çalışan Nurcan teyzeleri gelirdi. Nurcan Hanım'ın işi gereği günü hep mikroskopla geçiyordu. Yeğenleri konuşurken bir büyüteç almak istediklerini duydu. Bir sonraki gelişinde onlara bir büyüteç getirdi.

Çocuklar heyecanla teyzelerine "Mercekle büyüteç arasında ne fark var?" diye sordu. Nurcan Hanım "Aslında mercekle büyüteç aynı sayılır. Uygun ebatlı bir mercek, tutmak

için saplı bir halkanın içine yerleştirilince büyüteç olur. Büyüteç veya mercek bir nesneye yaklaştırılınca o nesnenin daha ayrıntılı görülmesini sağlar. Büyüteç kullanırken onu gözümüzle cisim arasına yerleştiririz. Ondaki mercek bize büyük, doğru ve net bir görüntü verir." diye anlattı. Daha sonra birlikte bahçeye çıktılar. Nurcan Hanım merceği güneş ışığının altına tuttu. Mercekten yansıyan yoğun ışığa elini uzattı.

Elinin hafifçe yandığını hissetti. Sonra cebinden bir kâğıt peçete çıkardı. Peçeteyi merceğin odakladığı ışığa koydu.

Birkaç dakika içinde peçeteden duman çıkmaya başladı. Nurcan Hanım "Ormanlardaki yangınların birçoğu böyle çıkıyor. Rastgele atılan camlar, mercek görevi yaparak bu şekilde yangına sebep oluyor. Bu yüzden ormanda cam kırığı bırakılmamalı." dedi. Daha sonra çocuklar büyüteçle bahçede gezintiyeye çıktılar.

Çocukların keyfine diyecek yoktu. Orhan bahçede elindeki büyüteçle dolaşırken kırmızı üzerine siyah benekli bir uç uç böceği gördü. Büyüteci sevimli minik böceğin üzerine doğru usulca yaklaştırdı. "Vay canına, böceğin ayrıntıları ne güzel görünüyor!" diye mırıldandı. Türkan da merakla böceğe merceklerle bakmak istedi. Bir anda minik böcek kanatlanıp uçuverdi. Türkan üzüntüyle "Tüh! Kaçırıldık!" dedi.

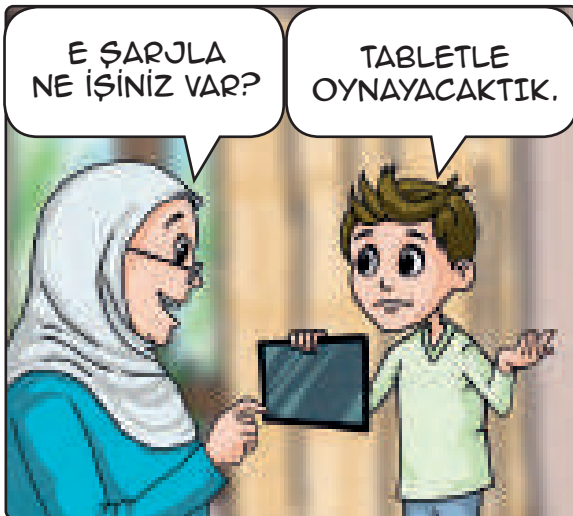
Bahçenin kenarında birbirinden güzel karahindiba bitkisi vardı. Türkan, karahindiba tohumlarını taşıyan beyaz tüylere üfleme bayılıyordu. Hafif rüzgârda bile uçup dağılabilen karahindibalardan birine üfledi. Havada dans edercesine uçuşan tüylere birini yakalayıp merceklerle incelemek istedi.

Tüycüğün ayrıntıları büyüteçle büyüleyici görünüyordu. Çocuklar ilginç görüntüleri izlemeye doyamıyordu.

Çocukların akıllarına bir dizi düşünce gelmişti. "Rabbimiz her şeyi ne de güzel yaratmış. Biz sadece görebildiklerimizin bilgisine sahip olabiliyoruz. Kim bilir büyüteçle bile göremediğimiz daha nice güzellikler vardır!"

BEŞTAŞ

BUGÜN DE
KOMPOSTO
İÇMEKLE
YETİNELİM.

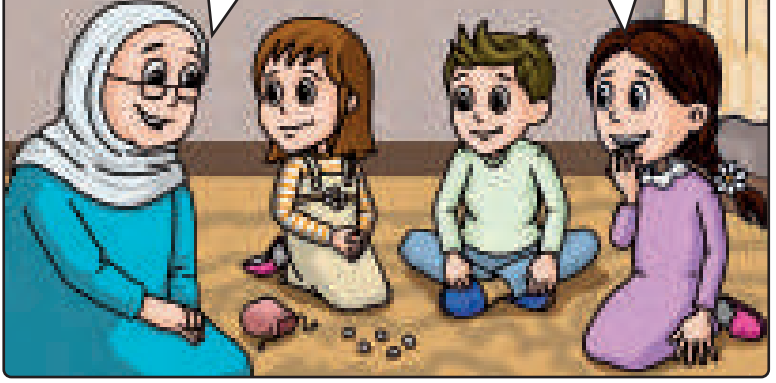
SİZ
KOMPOSTONUZU İÇİN,
DERDİNİZİN ÇARESİ
BENİM CEBİMDE.

Çocuklar halka şeklinde yere oturur.
Allame Nine cebinden 5 tane taşı yere döker.

BEŞTAŞ! OYUNSA OYUN.
ÜSTELİK TAŞLAR ŞARJ İSTEMİYOR.
HER ZAMAN OYUNA HAZIR.

NASIL
OYNANIYOR
PEKİ?

BİR TAŞI SEÇİP ELİMİZE
ALİYORUZ. ONU HAVAYA ATARKEN
YERDEKİ TAŞLARDAN BİRİNİ
ALIP HAVADAKİ TAŞIMIZI YERE
DÜŞMEDEN YAKALIYORUZ.

AAA ÇOK
KOLAY.
SONRA?

SONRA İKİ TAŞ YAKALIYORUZ.
SONRA ÜÇ TAŞ VE DAHA SONRA DA
DÖRT TAŞI YAKALIYORUZ. TABİİ
TAŞ DÜŞTÜĞÜ ANDA YANIYORUZ.
SIRA, DİĞER OYUNCUYA GEÇİYOR.

EN SONDA DA KÖPRÜMÜZ
VAR. TAŞLARI TEK TEK
KÖPRÜDEN TEK SEFERDE
GEÇİREN KAZANIR.

OO BEN BUNU
ACAYİP İYİ
OYNARIM.

HAYDİ BAKALIM
MARİFETLERİNİ
GÖRELİM.

E HAYDİ O ZAMAN
MÜSABAKA
BAŞLASIN!

KUTUP YILDIZI'NI BULALIM

Gökyüzündeki milyonlarca yıldız arasından Kutup Yıldızı'nı ayırt edebilir misiniz? En parlak olan Kutup Yıldızı'dır dersek doğru olur mu? Pek çoğumuz Kutup Yıldızı'nın gökyüzündeki en parlak yıldız olduğunu zannederiz ancak öyle değildir. Kutup Yıldızı'nı bulmanın en kolay yolu ise önce Büyükayı takımyıldızını bulmaktan geçiyor.

Siz de akşamları gökyüzüne bakarak Kutup Yıldızı'nı bulabilirsiniz.

Nasıl Yapalım?

Kutup Yıldızı'nı bulmak için öncelikle gökyüzünde **Büyükayı** takımyıldızını bulun. Büyükayı'yı meydana getiren yıldızlardan en parlak yedi tanesi gökyüzünde bir kepeğe benzer.

Bu kepeğin ağzının altında yer alan iki yıldız (**Merak ve Dabne**) arasındaki mesafeyi bir birim kabul edin.

Kraliçe Takımyıldızı

KUTUP YILDIZI

5

Son adımda ise bu iki yıldızın üzerinde yer aldığı doğrultuda 5 birim öteye bakın.

Geldiğiniz noktada **Kutup Yıldızı**'ni rahatça seçebilirsiniz.

Ne Oldu?

Ülkemiz kuzey yarım kürede olduğu için Büyükayı takımyıldızı tüm yıl boyunca görülebilir. Kutup Yıldızı'na Polaris de denir. Polaris'e Kutup Yıldızı denmesinin sebebi, daima Kuzey Kutbu'nun yönünü göstermesindedir. Kutup Yıldızı kuzey yarım kürede Dünya'nın dönüş eksenine doğrultusuna çok yakın bir noktada yer alır. Dünya küresel olduğu için, Polaris sadece kuzey yarım kürenin Kutup Yıldızı'dır.

Not: Kutup Yıldızı'nı doğru bulduğunuzdan emin olmak için yan yatmış "W" harfine benzeyen **Kraliçe takımyıldızına** bakabilirsiniz. Bu takımyıldız 5 yıldızdan oluşur. Kraliçe takımyıldızının ortasındaki yıldız, Kutup Yıldızı doğrultusundadır.

Güney yarım küreden görünen yıldızlar farklıdır. Bu bölgede belirgin bir Kutup Yıldızı yoktur.

Eğer Dünya'da kuzeye doğru giderseniz, Polaris gökyüzünde daha yükseğe tırmanacaktır. Kuzey Kutbu'na ulaştığınızda ise Polaris doğrudan tepe noktada görünür. Güneye gittiğinizde, Polaris ufuk çizgisine doğru yaklaşır. Kuzey yarım küreden ekvatoru geçerek güney yarım küreye geçerseniz, Polaris ufuk çizgisinin altında kalır ve görülemez olur.

HANGİSİ?

Kardeşim oyuncak araba istiyordu. Annem de oyuncakçıdan ona bir araba aldı. Ama ona sürpriz yapacak. Oyuncakçıdaki birçok arabadan hangisini aldığını söylemedi. Oyuncak arabanın hangisi olduğunu bulmak için oyuncakçıdaki arabaları inceleyin. Yalnızca bir araba tek, aynısı yok. Tek olan arabayı bulun.

Soruların cevaplarını bulmacaya yazın.

1 10 sayısının 5 katı kaç eder?

2 Ali 7 yaşında. Ablası, Ali'den 4 yaş büyüktür. İkisinin yaşları toplamı kaçtır?

3 Ayşe'nin 8 yumurtası vardı. 3'ü kırıldı. Kaç yumurtası kaldı?

6 Bir sınıfta kızların sayısı erkeklerden 6 fazladır. Erkekler 9 kişi olduğuna göre sınıf mevcudu kaçtır?

7 4 gün boyunca ikişer tane elma yiyen biri toplamda kaç elma yemiştir?

8 Bugün 6 sayfa kitap okuyan biri dün bundan 3 sayfa fazla okuduysa dün kaç sayfa okumuştur?

9 10 dilim pastayı 5 kişiye paylaşırsak bir kişiye kaç dilim düşer?

10 10 sayısının 2 katının 6 eksiği kaçtır?

5 3 sayısının 3 katının 2 eksiği kaçtır?

4 3 tavuğun ayak sayısı kaçtır?

KEK
BULMACA

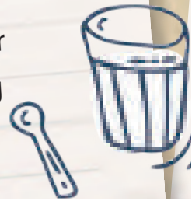
Ayşe kek yapmayı çok seviyor. Annesiyle birlikte misafirlerine kek yapacaklar. 4 kişilik tarifi 12 kişiye nasıl uyarlayacaklar? Tariflere bakarak boşlukları doldurun.

Tarifler:

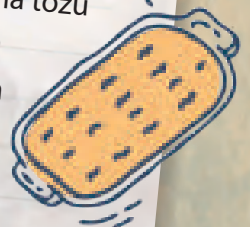
4 KİŞİLİK

- 1 su bardağı şeker
- ___ su bardağı yağ
- 2 fincan süt
- 3 yumurta
- ___ paket kabartma tozu
- 1 paket vanilya
- 2 su bardağı un

12 KİŞİLİK

- ___ su bardağı şeker
- 3 su bardağı yağ
- ___ fincan süt
- ___ yumurta
- 3 paket kabartma tozu
- ___ paket vanilya
- ___ su bardağı un

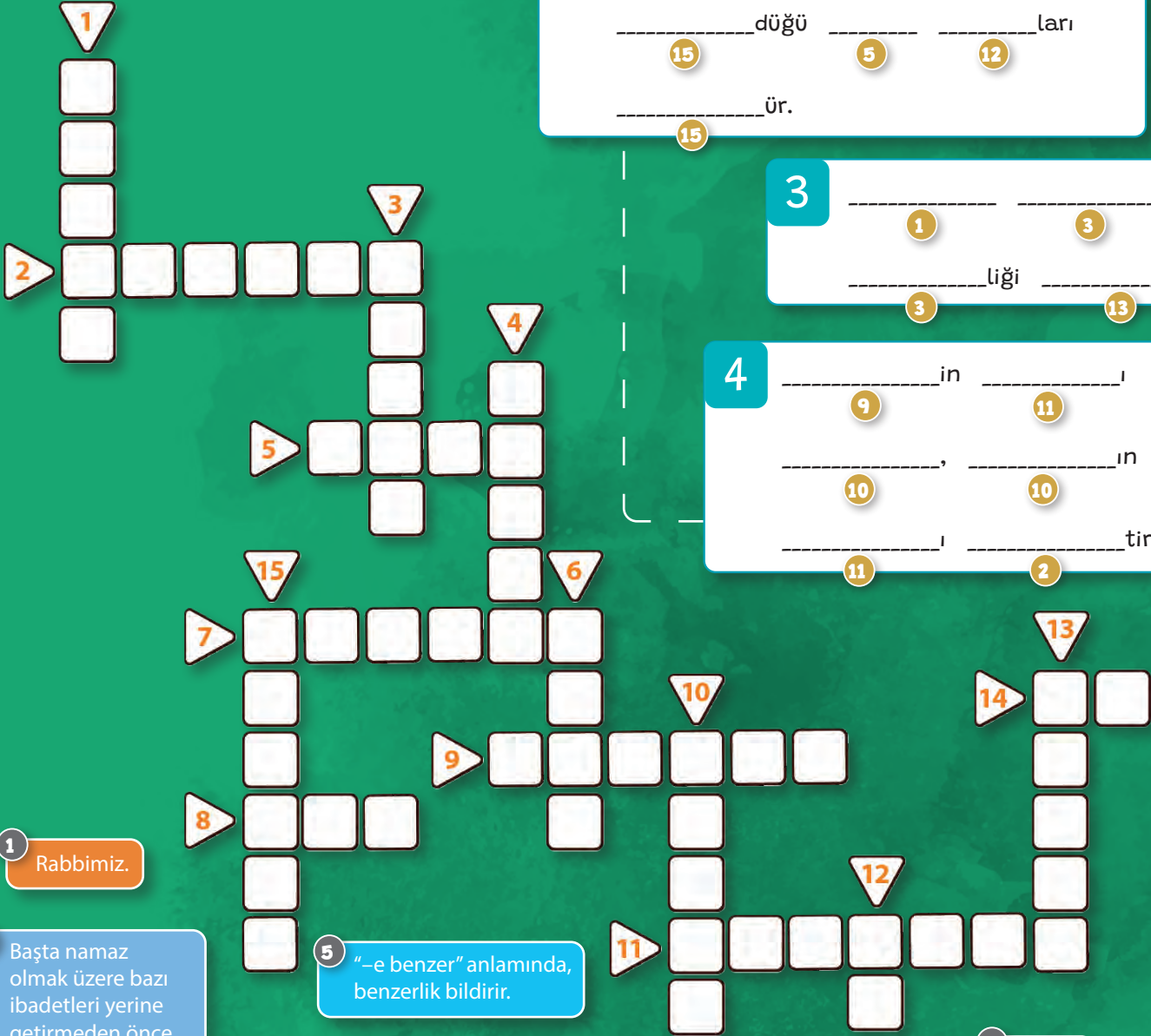

Aşağıdaki çengel bulmacaya yerleştirilmiş her bir kelime, dört hadis metninin kelimeleridir. Çengel bulmacayı çözüp hadisleri tamamlayabilir misiniz?

1 Rabbimiz.

2 Başta namaz olmak üzere bazı ibadetleri yerine getirmeden önce yaptığımız dini temizlik.

3 Kirli, lekeli olmayan, pak, tâhir.

4 Destek veya taşıma vazifesi görmek üzere bulunduğu yere dikine yerleştirilen uzun ve kalın ağaç, sütun.

5 "-e benzer" anlamında, benzerlik bildirir.

6 Odun, kömür vb. maddelerin tutuşup yanması ile beliren ışık.

7 Karşılık beklenmeden sadece Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine verilen yardım.

8 "Yevmi'd-....." (Fatiha Suresi, Ayet 4)

9 "..... annelerin ayakları altındadır." (Hadis-i Şerif)

10 Günde beş vakit yaptığımız ibadet.

11 Kilit açan alet.

12 Yanlış.

13 Sevmek fiilinin üçüncü tekil şahıs ile geniş zaman çekimi.

14 Hayat kaynağı.

15 Söndürmek fiilinin emir kipi.

Hadisler:

1 _____ in _____ idir.

2 _____ yun _____ i
_____ düğü _____ ları
_____ ür.

3 _____ dir,
_____ liği _____

4 _____ in _____ i
_____, _____ in
_____ i _____ tir.

NEŞELİ KARİKATÜRLER

Hazırlayan:
Ahmet Çakıl

AŞAĞIDAKİ İKİ KARİKATÜRDE TAM 9 FARK VAR.
BAKALIM KISA SÜREDE BULABİLECEK MİSİNİZ?

Elif Serra Yılmaz

Esmanur Bekmez

Esma Andiş

Mustafa Dađlı

Amine Korkut

İsmail Topcu

Muhammed Tarık Gür

Betül Öztürk

Nisanur Turhan

Amine Eslem Gür

Fatma Betül Celayir

Ceren Güney

Akif Emre Demir

Yunus Emre Şeker

Sümeyye Yalçinkaya

Abdülhamid Köse

Melisa Aysel Yıldırım

Zeynep Sude Kaya

Beyza Yürsa Ulusoy

Aybüke Demir

Eymen Kalyoncu

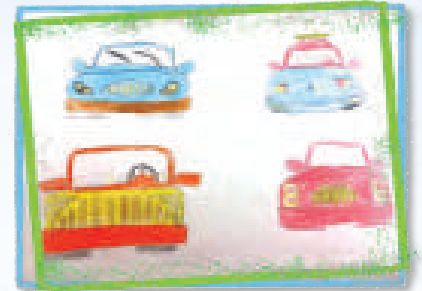
Gülsüm Erva Karaarslan

Hilal Livanur Aybas

Süheyla Aslan

Emin Demir

Mektubu Gelenler

Ahmet Hacı Adli
Amine Sare Kılıç
Asude Kahveci
Mina Çağlayan
Muhammet Ali Şen
Yaren Özdemir
Zeynep Seviniş

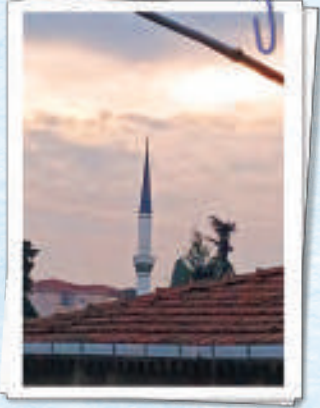
Sizden Gelenler köşemize gönderdiğiniz resimlerin birinden yola çıkarak her ay bir hikâye yazdığımızı biliyor musunuz? Bu hikâyeyi **18. sayfada** yayımladığımız **"Resmimin Hikâyesi"** köşesinde okuyabilirsiniz.

Tabiat, doğa temalı fotoğraflarınızı cocukdergisi@diyanet.gov.tr adresine adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazıp konu kısmına FOTOĞRAF yazarak göndermeyi unutmayın!

3...2...1...0...1...2...3

İrem Zoroğlu,10,
İstanbul

Bilal Talha Aydın, 7,
Rize

Mustafa Saim Kaynar, 7,
Afyonkarahisar

Beyzanur Ceran, 13,
Sivas

Fatimatüzzehra Nalkesen, 3,
Bolu

Akif Erdem Aydın, 7,
Rize

Bulmaca Çözümleri

32. Sayfa
GÖZLERİNİN İÇİ GÜLMEK

40. Sayfa

41. Sayfa

1) elli	6) yirmi dört
2) on sekiz	7) sekiz
3) beş	8) dokuz
4) altı	10) on dört
5) yedi	

Kek Bulmaca

4 Kişilik	12 Kişilik
1. Boşluk: 1	1. Boşluk: 3
2. Boşluk: 1	2. Boşluk: 6
	3. Boşluk: 9
	4. Boşluk: 3
	5. Boşluk: 6

42. Sayfa

43. Sayfa

1- Allah	9- Cennet
2- Abdest	10-Namaz
3- Temiz	11-Anahtar
4- Direk	12-Hata
5- Gibi	13-Sever
6- Ateş	14-Su
7- Sadaka	15-Söndürmek
8- Din	

Hadisler:

- 1- Namaz dinin direğidir.
- 2- Sadaka suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları söndürür.
- 3- Allah temizdir, temizliği sever.
- 4- Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı abdesttir.

45. Sayfa

MUTLULAR TAKIMI
SAKLI TÜNELDE
Hz. Hatice'nin İzinde

Latif, Latife, Ulviye, Ubeyde, Merve ve Tarık adlarındaki "Mutlular Takımı"nın üyeleri okuldaki bir yarışmaya katılıyor.

Yarışmaya hazırlanırken hem macera yaşıyor hem de Hz. Hatice'nin hayatını öğreniyorlar.

Yurt içinde Diyanet yayın satış yerlerinden
yurt dışında müşavirlik ve ataşeliklerimizden temin edebilirsiniz.

www.yayinsatis.diyamet.gov.tr

